

Eiropas Savienības
Padome

Mācību nodarbība tiem, kam pāri 60

Detalizēta **rokasgrāmata** izglītības darbiniekiem

SATURA RĀDĪTĀJS

A LESSON ESPECIALLY FOR THE OVER 60S.....ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

KEY MESSAGE AND LEARNING OBJECTIVES ...ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

LEARNING OBJECTIVES FOR PEOPLE AGED 60+5

ABOUT THE LESSON.....ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

LESSON STRUCTURE AND DURATION.....6

PREPARATION6

MATERIALS AND LINKS9

BACKGROUND INFORMATION FOR TEACHERS.....9

THE LESSON STEP BY STEP.....ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

INTRODUCTION10

PART 1 - THE EU AND OUR COUNTRY10

PART 2 - THEN AND NOW14

PART 3 - THE INFLUENCE OF OUR COUNTRY IN THE EU.....16

END OF THE LESSON.....18

Mācību nodarbība īpaši tiem, kam pāri 60

Šī rokasgrāmata ir daļa no pilsoniskās izglītības paketes, kas veltīta tematam “Eiropas Savienības Padome” / “Eiropadome”. Ir sešas mācību nodarbību kategorijas – katram izglītības līmenim Eiropas Savienībā sava piemērota mācību nodarbība.

Šajā rokasgrāmatā ir izklāstīts mācību nodarbības plāns, kas īpaši izstrādāts cilvēkiem vecuma grupā "60+". Mācību nodarbība ir piemērota nevis izmantošanai individuāli, bet gan darbam grupā. Piemēram, mūžizglītības programmas ietvaros kopienas centrā vai vecāka gadagājuma cilvēkiem paredzētas programmas ietvaros universitātē.

Ja šī nodarbība jūsu grupai nav piemērota vai ja pasniedzat nodarbības arī citām grupām dažādos izglītības līmeņos, lūdzam skatīt citas šajā pilsoniskās izglītības paketē ietvertās mācību nodarbības, kuras ir īpaši izstrādātas:

- audzēkņiem pamatzglītības līmenī (vecuma grupā no 9 līdz 12 gadiem);
- praktiskā profila audzēkņiem vidējās izglītības līmenī (vecuma grupā no 12 līdz 19 gadiem);
- teorētiskā profila audzēkņiem vidējās izglītības līmenī (vecuma grupā no 12 līdz 19 gadiem);
- praktiskā profila audzēkņiem terciārās izglītības līmenī (vecuma grupā no 17 līdz 25 gadiem);

Šī mācību nodarbība ir paredzēta tādu cilvēku vecuma grupā "60+" izglītības vajadzībām kā Marija.

Marija (67) lielāko mūža daļu ir strādājusi viesnīcās un restorānos, un pirms pāris gadiem viņa devās pensijā. Viņa bija precējusies, bet viņai nav bērnu. Pēc vīra nāves viņa cenšas tikties ar jauniem cilvēkiem un veltīt laiku jaunu zināšanu apguvei.

Viņai piemērotākā mācību nodarbība būtu par kādu tematu, kas viņu saista. Viņu interesē jauna informācija un skatpunkta maiņa, ja vien netiek sniegts pārāk daudz informācijas uzreiz. Viņai ir vajadzīgs laiks pārdomām un jauno zināšanu nostiprināšanai.

Marija vēlētos uzzināt vairāk par ES, lai varētu iesaistīties sarunās par politiku. Viņa vēlas zināt, ko Eiropas Savienība dara vecāka gadagājuma cilvēku un

- teorētiskā profila audzēkņiem terciārās izglītības līmenī (vecuma grupā no 17 līdz 25 gadiem).

Visi pilsoniskās izglītības paketē ietvertie mācību plāni ir pieejami šeit: <https://consilium.europa.eu/education>. Te pieejami arī citi mācību materiāli, ja vēlaties veltīt vairāk laika izglītošanai par Eiropas Savienību.

Lūgums ņemt vērā: vienmēr sāciet ar šo nodarbību, jo tā mērķgrupai uztveramā veidā iepazīstina ar Eiropas Savienību.

Galvenie vēstījumi un mācīšanās mērķi

Šo pilsoniskās izglītības paketi Eiropas Savienības Padome/Eiropadome ir izstrādājusi, lai radītu interesi, paskaidrojot, kas ir ES un tās iestādes un kādā nolūkā un kā tās darbojas. Galvenā uzmanība ir veltīta jautājumiem, kuri vairāk interesē visu vecuma grupu pilsoņus, un tam, lai viņi varētu pārdomāt un apspriest to, kā Eiropas Savienība ietekmē viņu dzīvi. Vecāka gadagājuma cilvēkiem sarunās par Eiropas Savienību vajadzētu justies piederīgiem.

Daudzi ES pilsoņi uzskata Eiropas Savienību un Eiropas sadarbību par pašsaprotamu. Šis nodarbību bloks sniedz viņiem ieskatu tajā, kāpēc 27 ES dalībvalstis izvēlas strādāt kopā. Tas var šķist pavisam vienkāršs jautājums, tomēr tas ir svarīgs, ja patiesi vēlaties saprast, kāpēc konkrētus jautājumus nevar risināt valsts līmenī un kāpēc ir svarīgi rast tādus risinājumus, kas būtu piemēroti visiem eiropiešiem. Tas ir Padomes darba mērķis. Dalībvalstis ved sarunas, līdz rod risinājumu, kas ir piemērots visiem. Izšķiroša nozīme ir solidaritātei.

Galvenie vēstījumi šajā pilsoniskās izglītības paketē par Eiropas Savienības Padomi/Eiropadomi ir šādi:

- Eiropas politika attiecas uz jums (kas un kā);
- 27 ES dalībvalstis sadarbojas kopējo interešu labā (kāpēc).

Mācīšanās mērķi cilvēkiem vecuma grupā "60+"

- Šīs mācību nodarbības laikā dalībnieki gūs skaidru priekšstatu par to, kā viņu valsts un ES ir savienotas.
- Šīs nodarbības laikā dalībnieki atcerēsies, apspriedīs un salīdzinās izmaiņas savā un turpmāko paaudžu dzīvē Eiropas Savienībā.
- Pēc nodarbības dalībnieki spēs izskaidrot, ko ES dara viņu ikdienas dzīves labā.

Pēc nodarbības dalībniekiem būs izpratne par to, kā viņu valsts ietekmē ES darba kārtību.

Par mācību nodarbību

Mācību nodarbības struktūra un ilgums

Nodarbībai ir trīs daļas, un ideālā gadījumā tā var ilgt 50–60 minūtes atkarībā no tā, cik daudz laika ir jūsu rīcībā. Šis ir ierosinātais grafiks, kam seko detalizēts materiālu un metožu apraksts.

...	1. daļa. ES un mūsu valsts (10 min.)	2. daļa. Toreiz un tagad (20 min.)	3. daļa. Mūsu valsts ietekme ES (20 min.)	...
60 minūtes				

Sagatavošanās

Šis mācību nodarbības plāns ir gatavs izmantošanai izglītības speciālistiem turpmāk izklāstītajos posmos, tomēr, neraugoties uz to, ir vajadzīga pienācīga sagatavošanās. Jūs varat pielāgot nodarbību savas grupas sagatavotības līmenim un izglītības vajadzībām. Sagatavošanās procesā lietojiet norādītās noderīgās saites un droši izmantojiet arī savas zināšanas vai pētījumus.

Kā sagatavoties?

Noskaidrojiet, cik daudz būs dalībnieku un cik daudz laika būs jūsu rīcībā. Ja rokasgrāmatā aprakstītā mācību nodarbība nav piemērota dalībnieku skaitam vai pieejamajam nodarbības ilgumam, centieties maksimāli saglabāt oriģinālo nodarbības struktūru, ja tajā veicat kādas izmaiņas. Jūs varat izmantot sagatavotos slaidus, kas palīdzēs saglabāt ieteikto struktūru mācību nodarbības laikā.

Sagatavošanās 1. daļai: ES un mūsu valsts

1.–5. slaidis attiecas uz ES kopumā, un tie ir sagatavoti (gatavi izmantošanai). 6., 7. un 8. slaidis ir paredzēti, lai izveidotu saikni ar Jūsu

valsts/reģiona/vietējo situāciju, un jums tie būs jāsagatavo, ievērojot turpmāk izklāstītās norādes.

6. slaida sagatavošana: vispārīga informācija

Noskaidrojiet un ievietojiet slaidā šādu informāciju:

- Kad jūsu valsts pievienojās Eiropas Savienībai?
(Atrodiet ar savu valsti saistīto informāciju:
https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-enlargement_lv)
- Cik deputātu no jūsu valsts ir Eiropas Parlamentā?
(Atrodiet ar savu valsti saistīto informāciju:
<https://www.europarl.europa.eu/meps/lv/home>)
- Kas ir ES komisārs no jūsu valsts? Par kuru politikas jomu viņš ir atbildīgs?
(Atrodiet ar savu valsti saistīto informāciju:
https://commissioners.ec.europa.eu/index_lv)
- Kuru divu valsts ministru (kas dalībniekiem, visticamāk, ir zināmi) pienākumi ir cieši saistīti ar ES politikas jomām? (Piemēram, ārlietu, klimata jautājumu vai lauksaimniecības ministrs).
- Kā sauc jūsu valsts vadītāju (t. i., prezidentu) vai valdības vadītāju (t. i., premjerministru), kurš piedalās ES samitos (attiecīgā gadījumā svītrot vārdu “valsts/” vai “/valdības”).

Pēdējie divi punkti ir balstīti uz pašreizējo politisko situāciju Jūsu valstī.

7. slaida sagatavošana: ES mūsu reģionā

- Izmantojiet tīmekļa vietni “Ko manā labā dara Eiropa”, lai atrastu projektus savā reģionā: <https://what-europe-does-for-me.europarl.europa.eu/lv/region>
- Īsi aprakstiet vienu vai divus ES finansētus projektus, kuros jūsu dalībnieki būs ieinteresēti. Tam nav jābūt detalizētam izklāstam; mērķis ir parādīt dalībniekiem, ka ES vienmēr ir iesaistīta kādā projektā tepat tuvumā.

8. slaida sagatavošana: aktuālie notikumi

- No savas valsts ziņu avotiem izvēlieties aktuālo notikumu tematu, kas attiecas uz ES. Piemēram: ES tiesību akti, kas iestrādāti valsts politikā, vai jaunākais ES samīts, kurā piedalījās jūsu valsts vai valdības vadītājs. Izvēlieties tematu, kas nav politiski sensitīvs. Mērķis ir informēt, nevis izraisīt politiskas debates.
- Slaida vieturī ievietojiet ekrānuzņēmumu, kurā attēlots raksts ar šīm ziņām.

Sagatavošanās 2. daļai: toreiz un tagad

1. Pirms nodarbības sākuma pārbaudiet sagatavotos slaidus un tematu/apgalvojumu lapas, lai jums būtu priekšstats par apgalvojumiem, ko dalībnieki apspriedīs.
2. Sadaliet dalībniekus mazās grupās. Ir seši temati/apgalvojumi. Ja dalībnieku ir daudz, vienu un to pašu tematu/apgalvojumu var piešķirt vairākām grupām. (Ja ir vairāk par sešām grupām, dažus tematus var atkārtot.) Ja dalībnieku nav ļoti daudz, varat izmantot mazāk par sešiem tematiem.
3. Izdrukājiet vajadzīgo skaitu tematu/apgalvojumu lapu.

Sagatavošanās 3. daļai: mūsu valsts ietekme Eiropas Savienībā

1. Šajā nodarbības daļā dalībniekiem būs vajadzīgas elektroniskas ierīces ar piekļuvi internetam. Tās var būt viedtālrunis, planšetdators vai dators.
2. Izlemiet, vai vēlaties, lai dalībnieki ņem līdzi savas ierīces, vai arī jūs viņiem nodrošināsiet dažas vai visas ierīces. Sagatavojiet ierīces atkarībā no tā, ko izvēlējāties darīt šajā daļā. Katrai dalībnieku grupai vajadzētu būt vismaz vienai elektroniskai ierīcei. Ja ir pieejams vairāk ierīču, tās var izmantot/vienmērīgi sadalīt starp grupām.
3. Iepazīstieties ar tīmekļa vietni “ES tavā ikdienas dzīvē”, ko dalībnieki izmantos: <https://www.consilium.europa.eu/lv/the-eu-in-your-daily-life/>
4. Izmantojiet sagatavotos slaidus un, lai iegūtu plašāku informāciju, apmeklējiet tīmekļa vietni par ES prioritātēm: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/eu-priorities_lv
5. 15. slaidā ierakstiet, kad jūsu valsts pēdējo reizi bija ES prezidentvalsts un kad tā nākamo reizi būs ES prezidentvalsts.

Materiāli un saites

- PowerPoint slaidi
- Lapas ar tematiem/apgalvojumiem

Minētie materiāli ir pieejami šeit: www.consilium.europa.eu/education

- Elektroniskās ierīces, ko izmantot nodarbības 3. daļā (viedtālrunis, planšetdators vai dators)

Vispārīga informācija pasniedzējiem

Sīkāka pamatinformācija par Eiropas Savienības Padomi, Eiropadomi un Eiropas Savienību kopumā ir pieejama šajās tīmekļa vietnēs:

<https://www.consilium.europa.eu>

<https://europa.eu>

vai publikācijā

["12 jautājumi par Eiropu"](#)

Nodarbība soli pa solim

Nodarbības pasniegšanā savai grupai ievērojiet šos soļus. **Vispirms pienācīgi sagatavojieties**, kā aprakstīts iepriekš.

Ievads ne ilgāk kā 5 minūtes

Ja ar šo grupu strādājat regulāri, sāciet ar dažiem ievadvārdiem un pastāstiet par to, kāds būs šīs dienas nodarbības temats, neieslīgstot pārāk sīkās detaļās.

Ja ar šo grupu strādāsiet tikai vienreiz, ļaujiet dalībniekiem iejusties un īsumā iepazīstiniet ar sevi (kā jūs sauc, no kādas organizācijas esat, un kāpēc šodien esat ar viņiem). Pastāstiet dalībniekiem, kāds ir šīs dienas nodarbības temats, neieslīgstot pārāk sīkās detaļās.

Lūdzam ņemt vērā: atkarībā no tā, cik daudz laika ir Jūsu rīcībā, izlemiet, vai vēlaties lūgt, lai dalībnieki īsi iepazīstina ar sevi.

1. daļa – ES un mūsu valsts 10 minūtes

Nodarbības 1. daļā dalībniekiem galvenokārt tiek sniegta tāda informācija par ES, kas viņiem vajadzīga, lai izprastu, kā ES ir saistīta ar viņu dzīvi.

Šai daļai ir paredzēti septiņi slaidi. Pirmie četri ir par ES un tās iestādēm kopumā, bet pēdējie trīs — konkrēti par ES un jūsu valsti. Skatiet iepriekš sadaļu par sagatavošanos, lai **pārliecinātos, ka šajos slaidos esat iekļāvis pareizo informāciju.**

Mērķis ir informēt dalībniekus, lai viņi būtu sagatavoti nodarbības 2. un 3. daļai.

Slaidu prezentācija

Pievērsiet uzmanību tam, lai katrā slaidā nebūtu pārmērīgi daudz informācijas. Turpmāk ir sniegts apraksts par to, kas ir svarīgi, lai dalībnieki izprastu katrā slaidā sniegto informāciju. Katram slaidam varat veltīt apmēram vienu minūti. Varat šo daļu arī padarīt interaktīvu, jautājot dalībniekiem, ko viņi zina par katru tematu (slaidu), pirms sniežat viņiem informāciju. Lai prezentācija būtu interaktīvāka, varat izmantot turpmāk norādītos fakultatīvos jautājumus (zem katra slaida).

Nemiet vērā: skaidri norādiet dalībniekiem, vai vēlaties atbildēt uz jautājumiem prezentācijas laikā vai pēc tās.

2. slids. Kā tiek rasti risinājumi pārrobežu problēmām

Eiropas Savienība ir kopīgs 27 dalībvalstu ekonomiskās un politiskās sadarbības projekts.

Sadarbojoties dalībvalstis ir spēcīgākas. ES ir pārvalstisks politiskais dalībnieks, un tas nozīmē, ka lēmumi par konkrētiem jautājumiem tiek pieņemti kopīgi. Dalībvalstis ir atbildīgas par ES līmenī pieņemto lēmumu īstenošanu valsts līmenī.

3. slids. ES pirmsākumi un hronoloģisks pārskats

Eiropas Savienības vēsture no sadarbības tērauda un ogļu tirdzniecības jomā, lai garantētu, ka kontinents nekad vairs nenonāk kara stāvoklī, līdz tādai vienotu vērtību Savienībai, kādu to pazīstam šodien.

Fakultatīvi jautājumi, ko var uzdot, lai nodarbību padarītu interaktīvāku:

- Ko jūs zināt par to, kā izveidojās ES?
- Kad sākās Eiropas integrācija?

4. slids. ES iestādes un ko tās dara

Eiropadome: valstu vai valdību vadītāji, kas lemj par ES politisko virzienu un prioritātēm.

Eiropas Komisija: neatkarīga ES izpildvara. Viens komisārs no katras dalībvalsts. Ierosina jaunus ES tiesību aktus.

Eiropas Parlaments: “tautas balss” Eiropas Savienībā. Likumdošanas procesa demokrātiska kontrole. Likumdošanas pilnvaras kopīgas ar Eiropas Savienības Padomi.

Eiropas Savienības Padome: “dalībvalstu balss” Eiropas Savienībā. Viens ministrs no katras valsts desmit dažādās politikas jomās. Likumdošanas pilnvaras kopīgas ar Eiropas Parlamentu.

Fakultatīvi jautājumi, ko var uzdot, lai nodarbību padarītu interaktīvāku:

- Kurā iestādē tiekas valstu vai to valdību vadītāji?
- Kura iestāde ierosina ES tiesību aktus?
- Kuru ES iestādi pilsoņi ievēlē tiešās vēlēšanās?
- Kura ES iestāde pārstāv dalībvalstu valdības?

5. slaidis. Eiropas Savienības tiesību akti

Pēc tam, kad Eiropadome ir noteikusi prioritātes, Eiropas Komisija nāk klajā ar jauniem tiesību aktiem. Gan Eiropas Parlaments, gan Eiropas Savienības Padome vajadzības gadījumā vairākās kārtās apspriež ierosinātos tiesību aktus, tos groza un balso par tiem. Ja tiesību akts ir pieņemts, Eiropas Komisija ir atbildīga par tā piemērošanu un nodrošina, ka dalībvalstis to īsteno/ratificē valsts līmenī.

Fakultatīvs jautājums, ko var uzdot, lai nodarbību padarītu interaktīvāku:

- Vai zināt, kā tiek pieņemti ES tiesību akti?

6. slaidis. Vispārīga informācija par mūsu valsti Eiropas Savienībā

Jūsu sagatavotie statistikas dati un skaitļi.

Fakultatīvs jautājums, ko var uzdot, lai nodarbību padarītu interaktīvāku:

- Kad mūsu valsts pievienojās Eiropas Savienībai?

7. slaidis. ES mūsu reģionā

Reģionā īstenotie projekti, kurus vēlaties izcelt. Daudzi jautājumi, protams, tiek risināti starptautiskā un valstu līmenī, taču, kā dalībnieki šeit var pārliecināties, ES arī ir cieši iesaistīta. ES finansē daudzus reģionālus projektus.

(Fakultatīvs jautājums, ko var uzdot, lai nodarbību padarītu interaktīvāku)

- Vai jums ir zināmi kādi ES finansēti projekti mūsu reģionā?

8. slaidis. Aktuālie notikumi mūsu valstī saistībā ar ES

Atkarībā no sagatavošanās laikā izvēlēta ziņu raksta.

Jautājumi prezentācijas laikā/pēc tās

- Ieplānojiet mazliet laika papildu jautājumiem. Ja nezināt atbildi uz konkrētiem jautājumiem, sakiet dalībniekiem, ka to noskaidrosiet un sniegsiet atbildi vēlāk. Jūs to varat izdarīt, kamēr dalībnieki darbojas individuāli mācību nodarbības 3. daļā.
- Svarīga piezīme: daži dalībnieki varētu vēlēties sākt politisku diskusiju par Eiropas Savienību vai kādu konkrētu tematu. Šī nodarbības daļa nav piemērota, lai to darītu. Šajā gadījumā sakiet dalībniekiem, ka tiem būs iespēja runāt par ES prioritātēm nodarbības 3. daļā.

2. daļa – Toreiz un tagad 20 minūtes

Dalībnieki diskutēs mazās grupās. Mērķis ir dalīties atmiņās un pieredzē un dzīvi pirms pievienošanās Eiropas Savienībai (vai tūlīt pēc tās) salīdzināt ar pašreizējo situāciju. Kāda ir dalībnieku mazbērnu vai citu viņiem zināmu jauniešu dzīve salīdzinājumā ar laiku, kad viņi paši bija jaunieši? Temati attiecas uz pārmaiņām, kuras dalībnieki ir personīgi pieredzējuši:

- **Miers:** mūsu mazbērni dzīvo mierīgākā Eiropā nekā tad, kad mēs bijām viņu vecumā.
- **Infrastruktūra:** pēc pievienošanās Eiropas Savienībai infrastruktūra mūsu valstī ir uzlabojusies.
- **Ekonomika:** pateicoties dalībai ES, mūsu ekonomika ir uzplaukusi.
- **Ceļošana / tūrisms:** jaunākās paaudzes ir redzējušas Eiropu daudz vairāk nekā es.
- **Kultūras mantojuma aizsardzība:** mūsu kultūras mantojums tiek aizsargāts, izmantojot ES finansējumu.
- **Darbs un studijas ārvalstīs:** Jaunieši var strādāt un studēt citās valstīs daudz vienkāršāk, nekā tas bija iespējams mūsu jaunībā.

Izveidojiet diskusiju grupas (2 minūtes)

1. Sagatavošanās laikā jūs izlēmāt, cik daudz grupu jums būtu vajadzīgs. Jūs arī izdrukājat vajadzīgo skaitu tematu / apgalvojumu lapu.
2. Sadaliet dalībniekus mazās grupās un ļaujiet viņiem sēdēt kopā. Dalībniekus grupās varat sadalīt pats/pati, bet, ņemot vērā, ka strādājat ar pieaugušajiem, savas grupas viņi var izveidot arī patstāvīgi.
3. Izdaliet grupām temata / apgalvojuma lapas.

Instrukcijas (1 minūte)

Informējiet dalībniekus, ka temata un apgalvojuma apspriešanai ir paredzētas aptuveni 10–15 minūtes. Pārliecinieties, ka viņi saprot uzdevuma mērķi: šī ir viedokļu apmaiņa nevis par attiecīgo apgalvojumu, bet gan par pārmaiņām, kuras viņi pamanījuši, salīdzinot dzīvi toreiz un tagad. *Saistībā ar šiem tematiem – kāda ir dalībnieku mazbērnu vai citu viņiem zināmu jauniešu dzīve salīdzinājumā ar laiku, kad viņi paši bija jaunieši?*

Grupu diskusijas (10–15 minūtes)

1. Ļaujiet grupām apspriesties 10–15 minūtes atkarībā no diskusiju kvalitātes. Ja diskusijas pēc 10 minūtēm vairs nav rezultatīvas, izvēlieties sākt kopīgu diskusiju (kā aprakstīts turpmāk).
2. Šajā nodarbības daļā turpiniet pats/pati aktīvi darboties. Pārvietojieties starp grupām un iejaucieties, ja diskusija novirzās no temata, attīstās negatīvā virzienā vai grupā runā tikai viens dalībnieks.

Kopīga diskusija (pēc izvēles) vai jūsu izvērtējums (ne vairāk kā 5 minūtes)

1. Ja ir pietiekami daudz laika, ļaujiet dažiem dalībniekiem kopīgajā diskusijā izvērtēt savā grupā notikušo diskusiju. Kādas ir lielākās pārmaiņas, ko viņi ir pamanījuši, salīdzinot dzīvi toreiz un tagad saistībā ar savu tematu? Nodrošiniet, lai paustais viedoklis būtu konstruktīvs un pozitīvs. Ja dalībnieki min tikai negatīvas pārmaiņas, pavaicāji, vai viņi vai kāds cits var nosaukt arī kādu pozitīvu pārmaiņu.
2. Ja diskusijas ir bijušas pietiekami rezultatīvas, lai tās turpinātu 15 minūtes, noslēdziet šo daļu ar savu kopsavilkumu par galvenajām pārmaiņām, ko dažādo grupu dalībnieki minēja, salīdzinot dzīvi toreiz un tagad.

3. daļa – Mūsu valsts ietekme ES 20 minūtes

Dalībnieki tagad ir papildinājuši savas teorētiskās zināšanas par ES un dalījušies savos personīgajos viedokļos par atšķirībām starp dzīvi toreiz un tagad. Pēdējā daļā dalībniekiem būs iespēja īsi iepazīties ar tīmekļa vietni “ES tavā ikdienas dzīvē”, lai uzzinātu, kā daži ES jautājumi tieši ietekmē viņu dzīvi.

Pamatojoties uz iegūto informāciju, viņiem tiks lūgts pēc saviem ieskatiem prioritārā secībā sarindot desmit jautājumus, kuriem ES turpmāk būtu jāpievērš galvenā uzmanība.

Pēc tam dalībnieki kopīgi diskutēs un uzzinās, vai viņu izveidotais sarindojums ir līdzīgs ES prioritātēm 2024.–2029. gadam. Tādējādi dalībnieki uzzinās, kā tiek noteiktas ES prioritātes un kā viņu valsts ir (politiski)

Šajā nodarbības daļā dalībniekiem ir vajadzīga elektroniskā ierīce. Izmantojamā tīmekļa vietne: [ES tavā ikdienas dzīvē](#) (var izmantot slaidos norādīto QR kodu).

iesaistīta ES stratēģiskās programmas veidošanā.

Instrukcijas (2 minūtes)

1. Informējiet dalībniekus, ka tagad viņi var paņemt savas elektroniskās ierīces vai ieņemt vietu pie datora.
2. Nākamās nodarbības daļas mērķis ir ļaut dalībniekiem pašiem pārliecināties, ka tas, kas ir svarīgs viņiem vai viņu valstij, ir iekļauts ES programmā un tās darbā. ES pati nenosaka savu programmu, tā ir faktiski balstīta uz to, ko dalībvalstis uzskata par saviem aktuālākajiem jautājumiem, pie kuriem būtu svarīgi strādāt kopā.
3. Palīdziet dalībniekiem orientēties tīmekļa vietnē “ES tavā ikdienas dzīvē”. Informējiet dalībniekus par to, ka viņu rīcībā ir aptuveni desmit minūtes, lai iepazītos ar tīmekļa vietni.

Iepazīšanās ar tīmekļa vietni (8 minūtes)

1. Ļaujiet dalībniekiem pašiem izpētīt tīmekļa vietni. Palīdziet tiem, kuriem ir vajadzīgi kādi norādījumi.

2. Skaidri norādiet, ka šīs nodarbības daļas mērķis ir tikai gūt priekšstatu par to, kā tas, ko ES dara, ietekmē dalībnieku ikdienas dzīvi, un ka viņi var bez steigas izpētīt to, kas viņus interesē visvairāk.

Nemiet vērā: ja paliek pāri laiks, ļaujiet dalībniekiem to izmantot, lai turpinātu vietnes izpēti.

Secīgi sarindojiet savas prioritātes (3 minūtes)

1. Lūdziet dalībniekiem pārtraukt darbu un nolikt ierīces. Ja viņi vēlas turpināt tīmekļa vietnes izpēti, informējiet, ka pēc nodarbības nosūtīsiet viņiem saiti.
2. Parādiet slaidu ar astoņiem tematiem tīmekļa vietnē:

Pārtika	Iepirkumi	Internets	Brīvdabas aktivitātes
Veselība	Karjera	Nauda	Ceļojumi

Un divus papildu tematus:

Vērtības	Drošība
----------	---------

3. Lūdziet dalībniekiem izvēlēties trīs galvenos tematus no šiem 10 tematiem. Kuriem tematiem, viņuprāt, vajadzētu atrasties ES prioritāšu saraksta augšgalā?

ES prioritātes 2024.–2029. gadam (7 minūtes)

1. Izmantojiet slaidus, lai izskaidrotu, kā tiek noteikta ES programma. Pārliecinieties, ka dalībniekiem ir skaidra galvenā ideja, proti, ka politisko programmu un stratēģiju nosaka 27 ES dalībvalstu līderi Eiropadomē, kuras daļa ir viņu valsts vai valdības vadītājs.
2. Pēc tam parādiet slaidu ar ES prioritātēm 2024.–2029. gadam. Pavaicājiet dalībniekiem, vai viņi redz kādu no trim savām izvēlētajām galvenajām prioritātēm. Ļaujiet dažiem no viņiem īsi atbildēt.
3. Norādiet, ka visi 10 temati (un vairāk) ir ietverti trīs galvenajās prioritātēs:
 - Brīva un demokrātiska Eiropa: vērtības, internets, karjera, veselība, pirkumi u. c.
 - Spēcīga un droša Eiropa: drošība, nauda, iepirkumi, ceļojumi u. c.

- Plaukstoša un konkurētspējīga Eiropa: nauda, *karjera*, *brīvības aktivitātes*, *pārtika u. c.*
4. Noslēgumā paskaidrojiet, ka Eiropas Savienība ir kopīgs projekts ekonomiskajai un politiskajai sadarbībai starp 27 dalībvalstīm, kurām ir vienādas vērtības un kuras izvēlas sadarboties, lai kļūtu spēcīgākas.
 5. Turklāt tas dalībniekiem sniegs interesantu ieskatu, ja īsi pieminēsiet Eiropas Savienības rotējošo prezidentūru. Varat parādīt 15. slaidā ietverto videomateriālu (1m49).
Nemiet vērā: pilsoniskās izglītības paketē ir ietverta arī mācību nodarbība par rotējošo prezidentūru.

Nodarbības beigas vismaz 5 minūtes

1. Pajautājiem dažiem dalībniekiem, ko viņi šajā nodarbībā ir darījuši. Vai kāds var pastāstīt, ko ir iemācījies? Ko jūs tagad zināt tādu, ko iepriekš nezinājāt?
2. Pārbaudiet, vai dalībnieki ir uztvēruši vēstījumu par sadarbību, dažiem uzdodot jautājumu, kāpēc 27 dalībvalstis sadarbojas.
3. Atbildiet uz dažiem pēdējiem jautājumiem, kas dalībniekiem varētu rasties.

*Mūsu mazbērnī dzīvo
mierīgākā Eiropā nekā tad,
kad mēs bijām viņu vecumā.*

*Mūsu mazbērnī dzīvo
mierīgākā Eiropā
salīdzinājumā ar mūsu ģimeņu
dzīvi vai mūsu valsti pirms
100 gadiem.*

Infrastruktūra

*Pēc pievienošanās
Eiropas Savienībai
infrastruktūra mūsu
valstī ir uzlabojusies.*

Ekonomika

*Pateicoties dalībai ES,
mūsu ekonomika ir
uzplaukusi.*

Ceļošana, tūrisms

*Jaunākās paaudzes ir
redzējušas Eiropu
daudz vairāk nekā es.*

Kultūras mantojums

*Mūsu kultūras
mantojums tiek
aizsargāts, izmantojot
ES finansējumu.*

Darbs un studijas

*Jaunieši var strādāt un studēt
citās valstīs daudz vienkāršāk,
nekā tas bija iespējams mūsu
jaunībā.*